

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/24/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8715213818
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Škrab
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8715213818.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: S. Q., C.. XX.X.XXXX, S. M., O. XXXX/XX, zastúpeného: AK PUCHALLA, SLÁVIK & partners, s.r.o., so sídlom Košice, Kmeťova 24, IČO: 36 860 930, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Poprad zo dňa 14.12.2015 pod č.k. 12C/466/2015-14, jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrdzuje uznesenie súdu prvého stupňa.

odôvodnenie:

Okresný súd Poprad vyššie označeným uznesením uložil zamestnávateľovi žalobcu - spoločnosti Schüle Slovakia, s.r.o., so sídlom Poprad, Teplická 3860/34A, IČO: 36 460 567, aby nevykonával zrážky zo mzdy žalobcu v prospech žalovaného na základe Dohody o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 20.5.2011, a to do právoplatnosti skončenia konania vo veci samej.

Vychádzal zo zistenia, že žalobca návrhom vo veci samej sa domáhal, aby súd určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 20.5.2011, uzavretá medzi ním a žalovaným, je neplatná. Návrh zdôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel zmluvu o spotrebiteľskom úvere na sumu 1.500,- eur a spolu s ňou bola podpísaná aj Dohoda o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX. Tieto zmluvy sú spotrebiteľskými formulárovými zmluvami, ktorých obsah ovplyvniť nemohol. Dohoda o zrážkach musí obsahovať označenie pohľadávky, uspokojenie, ktoré sa má dohodou vykonať, a výšku dohodnutých zrážok. Uvedená dohoda neobsahuje výšku zabezpečenej pohľadávky, len možno dôvody jej vzniku, pretože sa jedná o revolvingový úver, ktorý sa postupne môže v prípade riadneho splácania navyšovať. Navyše, dohoda je neurčitá a teda v rozpore s § 37 ods.1 Obč. zákonníka. Aj výška mesačne zrážky je určená neurčito a predstavuje jednostranné neprimerané zvýhodnenie zmluvnej strany veriteľa, ktorý má byť uspokojený aj nad dohodnutú výšku mesačnej splátky. Takéto dojednanie, okrem toho, obchádza zákon a je v rozpore s § 37 ods.1 a § 39 Obč. zákonníka. Dohoda o zrážkach zo mzdy musí byť uzavretá vo forme osobitnej listiny a spotrebiteľ musí byť poučený o dôsledkoch jej uzavretia a musí mať možnosť ju odmietnuť, čo v tomto prípade dodržané nebolo, o čom svedčí súdna prax v mnohých skutkovo obdobných prípadoch týkajúcich sa žalovaného. Takto formulovaná dohoda spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa. I napriek jeho výzve zamestnávateľ žalobcu v súčasnej dobe vykonáva zrážky z jeho mzdy vo výške 80,37 eur mesačne, čím pretrváva stav zásahu do jeho majetkovej sféry. Tento stav nemožno odstrániť inak, než rozhodnutím súdu, čím je splnená podmienka naliehavého právneho záujmu v prípade určovacej žaloby, čo bolo vyslovené aj v rozsudku Krajského súdu v Nitre pod sp. zn. 25CoPr/5/2015. Aj Krajský súd v Prešove vo viacerých rozhodnutiach zastáva právny názor preukázateľného naliehavého právneho záujmu, ako i potreby vydania predbežného opatrenia k zamedzeniu vykonávania zrážok zo mzdy spotrebiteľa na základe dohody o zrážkach zo mzdy, keďže by sa tým obišla súdna kontrola neprijateľných zmluvných podmienok.

Žalobca zároveň požiadal súd o vydanie predbežného opatrenia, ktorým by bola uložená povinnosť jeho zamestnávateľovi nevykonávať zrážky zo mzdy v zmysle dohody o zrážkach, dôvodiac, že zrážky zo mzdy sú nezákonné, keďže sú vykonávané na základe neplatnej dohody. V tejto súvislosti poukázal na zdôvodnenie návrhu vo veci samej.

Súd prvého stupňa v zmysle § 74 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. f), § 76 ods. 2, 3, 4, § 77 ods. 1 a § 102 ods. 1 O.s.p. návrhu žalobcu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel stotožňujúc sa so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. V odôvodnení zároveň uviedol, že o trovách predbežného opatrenia bude rozhodnuté v konaní vo veci samej.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podal žalovaný odvolanie, ktorým žiadal o jeho zmenu tak, aby návrh na nariadenie predbežného opatrenia bol zamietnutý a priznané mu boli trovy odvolacieho konania. V odvolaní tvrdil, že žalobcom uvedený dôvod na nariadenie predbežného opatrenia objektívne neexistuje a odporuje zákonu. Dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný spôsob zabezpečenia pohľadávky (§ 551 Obč. zákonníka) a pre jej uplatnenie sa žiadne súdne rozhodnutie o pohľadávke nepredpokladá a ani nevyžaduje. Stotožnenie sa s názorom, že vykonanie zrážok zo mzdy na základe takejto dohody je nezákonným postupom, neobstojí, pretože zákonná úprava tento spôsob zabezpečenia nielen upravuje ako prípustný, ale pre oblasť spotrebiteľských úverov ho aj pripúšťa ako jeden z možných (viď aj posledná novela zák. č. 129/2010 Z.z. opätovne schválená 15.12.2015). Javí sa potom zvlášťne, aby zákonodarca spomedzi možných a prípustných spôsobov zabezpečenia záväzku do zákona výslovne uviedol ako prípustný zabezpečovací prostriedok taký spôsob zabezpečenia, o ktorom súd tvrdí, že je nezákonný a neprijateľný. Teda jeho závery a tvrdenia napádajúce prípustnosť dohody o zrážkach zo mzdy a jej uplatniteľnosť odporujú relevantnej právnej úprave. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 26.3.2009, sp. zn. 1M Obdo V/16/2006 a publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod R 54/2010, v ktorom sa uvádza, že platnosť či neplatnosť právneho úkonu možno posudzovať len so zreteľom na okolnosti, ktoré existovali v čase jeho vzniku. Zároveň tvrdil aj to, že dohoda o zrážkach zo mzdy je právny inštitút, ktorý unijné právo ani neupravuje a ani nezakazuje. Z toho vyplýva, že dohoda o zrážkach zo mzdy (ak je upravená zákonom) nemôže byť neprijateľnou dohodou či odporovať ustanoveniam Smernice Rady č. 93/13/EHS. V pomeroch Slovenskej republiky ide o zabezpečenie upravené zákonom. Preto aj dohoda ako taká je zákonný spôsob zabezpečenia pohľadávky a ako taký nemôže byť ani neprijateľnou podmienkou. Ďalej v odvolaní uviedol, že v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nebola žiadnym spôsobom osvedčená ani bezprostredne hroziaca ujma na strane žalobcu (vykonávanie zrážok zo mzdy je predsa vo výške splátky, ku ktorej sa žalobca zaviazal) a ani nevyhnutnosť predbežnej ochrany. Rovnako prvostupňový súd neuviedol žiadne skutočnosti, na základe ktorých mal uvedené podmienky pre nariadenia predbežného opatrenia osvedčené. V tejto súvislosti odkázal na Nález Ústavného súdu SR pod sp. zn. IV. ÚS 257/2010, v ktorom sa uvádza „v konaní o návrhu na vydanie predbežného opatrenia musia byť taktiež rešpektované minimálne požiadavky zodpovedajúce princípom spravodlivého procesu, resp. základnému právu na súdnu ochranu. Rozhodnutie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia musí mať predovšetkým rovnako ako iné rozhodnutia zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle, teda musí byť najmä náležite odôvodnené“. Už len samotné pojmy „naliehavá potreba“ a „nebezpečenstvo hroziacej ujmy“ si vzhľadom na svoj obsah vyžadujú ich konkrétne zdôvodnenie. Navyše za situácie, kedy z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nevyplývajú žiadne skutočnosti, z ktorých by naliehavá potreba a nebezpečenstvo hroziacej ujmy vyplývali.

Odvolací súd prejednal odvolanie žalovaného bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť. Pokiaľ súd prvého stupňa navrhovanému predbežnému opatreniu vyhovel, v tejto súvislosti správne zistil skutkový stav a správne ho aj právne vyhodnotil. Preto odvolací súd plne odkazuje na postačujúce zdôvodnenie uznesenia okresným súdom (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia a k odvolacím dôvodom žalovaného odvolací súd dopĺňa:

Podľa § 74 ods. 1 O.s.p., pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 102 ods. 1, veta prvá, O.s.p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) O.s.p., predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby nenakladal s určitými vecami alebo právami, niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal.

Podľa § 76 ods. 2 O.s.p., predbežným opatrením možno nariadiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo žiadať.

Podľa § 76 ods. 4 O.s.p., ak súd návrhu na nariadenia predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovie a stotožňuje sa so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, súd to skonštatuje v odôvodnení a ďalšie dôvody nemusí uvádzať.

Žalobca v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, okrem dôvodov návrhu vo veci samej, poukázal na zrejmu nezákonnosť zrážok zo mzdy vykonávaných na základe predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy, ktorú považuje za neplatnú. Vykonávaním zrážok zo mzdy na základe neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy nepochybne dochádza k zásahom do jeho majetkovej sféry a udržiava sa objektívny stav právnej neistoty. Proti zásahom, ktorý žalovaný vykonáva zásahom do jeho majetkovej sféry, tento nemá inú možnosť obrany, než podanou žalobou, pričom jedine predbežným opatrením možno docieľiť stav, kedy sa zabezpečí zamedzenie neoprávnených zásahov do jeho majetkovej sféry, ergo do jeho vlastníckeho práva.

Dôvodom pre nariadenia predbežného opatrenia je dočasná úprava pomerov účastníkov a zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia, ak by mal byť ohrozený. Znakom predbežného opatrenia je jeho predbežný - dočasný charakter, t.j. že upravuje pomery účastníkov alebo zabezpečuje výkon rozhodnutia do doby, než súd vydá konečné rozhodnutie vo veci. V danom prípade súd nariadil predbežné opatrenie a uložil povinnosť inému než účastníkovi, a to zamestnávateľovi žalobcu, pretože to možno od neho spravodlivo žiadať (§ 76 ods. 2 O.s.p.).

Odvolací súd je toho názoru, že dôvody, ktoré uvádza žalobca v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, sú plne postačujúce a osvedčujúce potrebu naliehavosti riešenia situácie a nebezpečenstvo hrozacej ujmy nariadením navrhovaného predbežného opatrenia, i keď ním bola uložená povinnosť nie účastníkovi konania, ale tretej osobe - zamestnávateľovi žalobcu. Teda ak na základe týchto dôvodov súd prvého stupňa návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel, jeho postup v zmysle § 76 ods. 4 O.s.p. je správny. Preto v tejto súvislosti sú odvolacie námietky žalovaného neopodstatnené.

V súvislosti s nariadeným predbežným opatrením a odvolacími dôvodmi žalovaného odvolací súd dopĺňa, že je síce dôvodné tvrdenie žalovaného, že zákon pripúšťa a dáva možnosť zabezpečiť uspokojenie pohľadávky veriteľa písomnou dohodou medzi ním a dlžníkom o zrážkach zo mzdy (§ 551 ods. 1 Obč. zákonníka). Avšak nielen európska judikatúra, ale aj judikatúra vnútroštátna kladie v súčasnosti dôraz na ochranu spotrebiteľa, najmä v oblasti zmlúv o spotrebiteľských úveroch, čím sa naplňa Smernica Rady 93/13/EHS vo vzťahu k spotrebiteľovi. Z návrhu vo veci samej možno dospieť k záveru, že v tomto konaní žalobca vystupuje ako spotrebiteľ a z tohto dôvodu platí aj ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ktorý pojednáva o tom, že orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Teda ak návrhom vo veci samej je uplatnená neplatnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere medzi účastníkmi tohto konania, bolo by nespravodlivé nevyhovieť navrhovanému predbežnému opatreniu, ktoré v zmysle zákona bude trvať iba do rozhodnutia o veci samej. Ak zamestnávateľ žalobcu

(spoločnosť Schüle Slovakia, s.r.o., Poprad) nebude dočasne v zmysle nariadeného predbežného opatrenia vykonávať zrážky zo mzdy žalobcu, žalovanému tým nevznikne závažná finančná ujma. Označený žalovaný je obchodnou spoločnosťou podnikajúcou v predmete aj poskytovania spotrebiteľských úverov, teda ide o spoločnosť vystupujúcu na podnikateľskom trhu dlhodobo, ktorej nariadeným predbežným opatrením pri zrážkach zo mzdy žalobcu nebude ohrozená jej podnikateľská činnosť.

Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.